

BIJLAGE II :

Herstel van milieuschade

Deze bijlage stelt een gemeenschappelijk kader vast dat toegepast dient te worden om de meest aangewezen maatregelen te kiezen om het herstel van milieuschade te verzekeren.

1. Herstel van schade toegebracht aan beschermde soorten en natuurlijke habitats

Het herstel van milieuschade in verband met beschermde soorten of natuurlijke habitats gebeurt via het terugbrengen in de referentietoestand van het milieu door een primair, aanvullend en compenserend herstel, waarbij :

a) 'primair' herstel verwijst naar elke herstelmaatregel waarmee alle beschadigde natuurlijke rijkdommen of vernielde ecosysteemfuncties in de referentietoestand of in een benaderende staat worden teruggebracht;

b) 'aanvullend' herstel verwijst naar elke herstelmaatregel die aan de natuurlijke rijkdommen of ecosystemen wordt aangebracht om het feit te compenseren dat het primair herstel er niet in geslaagd is de natuurlijke rijkdommen of ecosysteemfuncties volledig te herstellen;

c) 'compenserend' herstel verwijst naar elke ondernomen handeling om de tussentijdse verliezen van natuurlijke rijkdommen of ecosysteemfuncties te compenseren, die optreden tussen de datum van het ontstaan van de schade en het ogenblik waarop het primair herstel zijn volledige uitwerking heeft bereikt;

d) 'tussentijdse verliezen' : verliezen voortkomend uit het feit dat de beschadigde natuurlijke rijkdommen of functies hun ecologische functies niet kunnen vervullen of geen functies kunnen vervullen voor andere natuurlijke rijkdommen of voor het publiek tot de primaire of aanvullende maatregelen hun uitwerking hebben bereikt.

Deze kunnen geen aanleiding geven tot een financiële compensatie voor het publiek.

Wanneer een primair herstel het milieu niet in zijn referentietoestand herstelt, wordt er een aanvullend herstel uitgevoerd. Om de geleden tussentijdse verliezen te compenseren, wordt er bovendien een compenserend herstel uitgevoerd.

Het herstel van milieuschade, wanneer het om schade toegebracht aan wateren of beschermde soorten en natuurlijke habitats gaat, houdt ook de verwijdering in van elk risico van ernstig negatief effect op de menselijke gezondheid.

1.1 Doelstellingen van het herstel

1.1.1 Doel van het primair herstel

Het doel van het primair herstel is de beschadigde natuurlijke rijkdommen of ecosysteemfuncties weer in de referentietoestand of in een benaderende staat te brengen.

1.1.2 Doel van het aanvullend herstel

Wanneer de terugkeer naar de referentietoestand van de beschadigde natuurlijke rijkdommen of ecosysteemfuncties niet lukt, wordt het aanvullend herstel ondernomen. Het doel van het aanvullend herstel is een niveau van natuurlijke rijkdommen of ecosysteemfuncties te bereiken dat vergelijkbaar is met het niveau dat bereikt zou zijn indien de referentietoestand van de beschadigde site hersteld zou zijn geweest, eventueel ook op een andere site. Waar dit mogelijk en aangewezen is, zou die andere site geografisch verbonden moeten zijn met de beschadigde site, gelet op de belangen van de getroffen populatie.

1.1.3 Doel van het compenserend herstel

Het compenserend herstel wordt ondernomen om de voorlopige verliezen aan natuurlijke rijkdommen en ecosysteemfuncties te compenseren in afwachting van de regeneratie. Deze compensatie bestaat in het aanbrengen van bijkomende verbeteringen aan de natuurlijke habitats en beschermde soorten of wateren ofwel op de beschadigde site, ofwel op een andere site. Dit herstel kan niet de vorm aannemen van een aan het publiek toegekende financiële compensatie.

1.2 Vaststelling van de herstelmaatregelen

1.2.1 Vaststelling van de primaire herstelmaatregelen

Er kunnen opties worden overwogen waaronder acties om de natuurlijke rijkdommen en ecosysteemfuncties op directe en versnelde wijze, of door een natuurlijke regeneratie, dichterbij hun referentietoestand te brengen.

1.2.2 Vaststelling van de aanvullende en compenserende herstelmaatregelen

Bij de bepaling van de omvang van de maatregelen voor aanvullend of compenserend herstel, dienen de benaderingen die in de zin gaan van een gelijkwaardigheid rijkdom-rijkdom of functie-functie prioritair te worden gebruikt. In deze benaderingen dienen de acties die leiden tot natuurlijke rijkdommen of ecosysteemfuncties van dezelfde soort, kwaliteit en kwantiteit als die welke zijn aangetast prioritair te worden gebruikt. Wanneer dit onmogelijk is, worden er andere natuurlijke rijkdommen of ecosysteemfuncties voorzien. Een verminderde kwaliteit zou bijvoorbeeld door meer herstelmaatregelen gecompenseerd kunnen worden.

1.2.3 Wanneer het onmogelijk is benaderingen 'van eerste keus' te gebruiken die in de zin gaan van een gelijkwaardigheid rijkdom-rijkdom of functie-functie, dan worden er andere evaluatietechnieken aangewend. De bevoegde overheid kan de methode voorschrijven, bijvoorbeeld die van de geldelijke waardebeoordeling, om de omvang van de noodzakelijke aanvullende en compenserende herstelmaatregelen te bepalen. Wanneer het mogelijk is om de verliezen aan rijkdommen of functies te schatten, maar onmogelijk om binnen een redelijke termijn of voor een redelijke kostprijs de vervangende natuurlijke rijkdommen of functies te ramen, dan kan de bevoegde overheid kiezen voor herstelmaatregelen waarvan de kostprijs overeenstemt met de geschatte geldelijke waarde van de verloren natuurlijke rijkdommen of ecosysteemfuncties.

De aanvullende en compenserende herstelmaatregelen moeten zodanig opgevat zijn dat de bijkomende natuurlijke rijkdommen of ecosysteemfuncties beantwoorden aan de tijdvoorkeuren en het tijdschema van de herstelmaatregelen. Bijvoorbeeld : hoe langer de terugkeer naar de referentietoestand duurt, hoe omvangrijker de compenserende herstelmaatregelen moeten zijn (omnia manentia aequa).

1.3 Keuze van de herstelopties

1.3.1 Redelijke herstelopties zouden op basis van onderstaande criteria beoordeeld moeten worden met behulp van de best beschikbare technologieën, als die gedefinieerd zijn :

de uitwerking van elke optie op de volksgezondheid en -veiligheid,

de kosten van de tenuitvoerlegging van de optie,

de slaagkansen van elke optie,

de mate waarin elke optie een latere schade zal kunnen beletten en de mate waarin de tenuitvoerlegging van deze optie zijdelingse schade zal kunnen vermijden,

de mate waarin elke optie een gunstige uitwerking heeft voor elke component van de natuurlijke rijkdom of ecosysteemfunctie,

de mate waarin bij elke optie rekening wordt gehouden met de relevante sociale, economische en culturele aspecten alsook met andere relevante plaatsgebonden factoren,

de nodige termijn voor het werkelijk herstel van de milieuschade,

de mate waarin elke optie het herstel van de site met milieuschade mogelijk maakt,

de geografische band met de beschadigde site.

1.3.2 Bij de evaluatie van de verschillende vastgestelde herstelopties, kan voor primaire herstelmaatregelen gekozen worden die de aangestaste wateren, beschermde soorten of natuurlijke habitats niet volledig herstellen of die deze minder snel herstellen. Deze beslissing kan alleen worden genomen indien de verloren natuurlijke rijkdommen of ecosysteemfuncties op de primaire site ingevolge de beslissing gecompenseerd worden door een versterking van de aanvullende of compenserende handelingen die voor een niveau van natuurlijke rijkdommen of ecosysteemfuncties zorgen dat gelijkwaardig is aan het niveau van de verloren rijkdommen en ecosysteemfuncties. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer elders voor een mindere kostprijs gelijkwaardige natuurlijke rijkdommen of ecosysteemfuncties geleverd kunnen worden. Deze bijkomende herstelmaatregelen dienen gedefinieerd te worden overeenkomstig de in afdeling 1.2.2 voorziene regels.

1.3.3 Niettegenstaande de in afdeling 1.3.2 gedefinieerde regels en overeenkomstig artikel 9, § 3, is de bevoegde overheid gerechtigd om te beslissen dat er geen enkele bijkomende herstelmaatregel genomen dient te worden indien :

de reeds genomen herstelmaatregelen ervoor zorgen dat er geen enkel ernstig risico van negatief effect op de menselijke gezondheid, de wateren of de beschermde soorten en natuurlijke habitats meer bestaat, en

dat de kostprijs van de te nemen herstelmaatregelen voor het terugbrengen in de referentietoestand of een gelijkwaardig niveau buitensporig zou zijn ten opzichte van de verwachte milieuvoordelen.

2. Herstel van schade toegebracht aan water

Onder voorbehoud van de bepalingen van de ordonnantie betreffende het beheer en de sanering van verontreinigde bodems, waarin het herstel van schade aan grondwater vanwege de rechtstreekse of onrechtstreekse invoering aan de oppervlakte of in de grond van stoffen, bereidingen, organismen of micro-organismen wordt geregeld, gebeurt het herstel van milieuschade in verband met water overeenkomstig het herstel van milieuschade verbonden aan beschermde soorten of natuurlijke habitats, zoals uiteengezet in punt 1 van deze bijlage.

3. Herstel van schade toegebracht aan bodems

De doelstellingen van het herstel, de vaststelling van de herstelmaatregelen en de keuze van de herstelopties worden geregeld overeenkomstig de bepalingen van de ordonnantie betreffende het beheer en de sanering van verontreinigde bodems. Ook dient er een optie van natuurlijke regeneratie te worden overwogen.